

**Formació i treball en xarxa
en societats complexes**
Miquel Àngel Essomba i Daniel Muntané
(coordinadors)
Fundació Jaume Bofill, 2009

AVALUACIÓ DE LES EXPERIMENTACIONS D'ALTRES TITULACIONS D'EDUCACIÓ – TEORIA*

*Recull de les fitxes d'avaluació de les experimentacions que s'han dut a terme a les aules de les universitats catalanes participants en el Projecte TRAMA, durant el curs 2007-2008

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1 Títol de l'experimentació

EL CAS D'EN JOAN

1.2 Període d'aplicació i durada de l'experimentació

Primer quadrimestre del curs 2007-2008: d'octubre a desembre

1.3 Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Organització Escolar i Atenció a la Diversitat (optativa de 3 crèdits ECTS)

1.4 Curs i nombre d'estudiants

Quart (aproximadament 40 alumnes)

1.5 Titulació

Pedagogia

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Cristina Laborda Molla

1.7. Universitat i facultat

Universitat Autònoma de Barcelona, Facultat de Ciències de l'Educació

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

- 2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

- a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Un estudi de cas és molt indicat per tal d'analitzar la interrelació entre diferents professionals i agents en el cas de la inclusió educativa.

- b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

Cap.

- 2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

No consta

- 2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació								X							
Desenvolupament				X						X					
Avaluació					X										

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Assumir la importància del treball interdisciplinari en xarxa per a la bona consecució dels objectius d'inclusió.					X
2. Treballar col·laborativament a classe com a exemple dels continguts treballats.				X	
3. Conèixer les funcions dels diferents professionals i agents socials implicats en el cas.				X	
4. Distingir i diferenciar plantejaments de la integració dels de la inclusió com a paradigmes educatius.				X	

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.				X	
X	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.				X	
X	Desenvolupar un treball interdisciplinari i interprofessional en/sobre el conjunt del territori més enllà de la pròpia institució i/o àmbit en el qual es treballa.					X

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?

No.

- 2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

Es tracta d'una pràctica molt treballada, on els continguts no són nous per als estudiants, sinó que es presenten de manera integrada i global. L'aprenentatge més important és el de comprovar la importància que els aprenentatges que facilitem als estudiants estiguin contextualitzats i aplicats a realitats concretes.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

- 2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

No consta

- 2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

No consta

- 2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

- a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

No consta

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

- 2.11. **Finalment, t'agrairíem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.**

No consta

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

INTERDISCIPLINARIETAT VISCUDA PELS ALUMNES I EN COL·LABORACIÓ AMB EL TERRITORI

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

Segon quadrimestre del curs 2007-2008

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Bases metodològiques de la investigació educativa (troncal de primer curs)
Tecnologia Educativa (troncal de primer curs)
Disseny, desenvolupament i innovació del currículum (troncal de quart curs)

Elaboració de Materials Didàctics (optativa de tercer curs)

1.4. Curs i nombre d'alumnes

65 alumnes universitaris, dues alumnes amb necessitats educatives específiques d'alfabetització i quatre grups classe d'un centre educatiu

1.5. Titulació

Pedagogia

1.6. Professor o equip de professors que imparteix / imparteixen l'assignatura

Charo Barrios
Joana Maria Tierno
Carme Ponce
Montse Planes
Aitor gómez
Pilar Iranzo

1.7. Universitat i facultat

Universitat Rovira i Virgili, Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Sí, hem seguit la metodologia proposada.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

Cap.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

a) Manca de temps de maduració perquè es tracta d'una assignatura quadrimestral. Des de tots els punts de vista, es valora necessari transformar-la en anual.

b) El fet que l'experiència suposi coordinació interna entre quatre assignatures, sis professors/es universitaris i cinc professors/es d'un centre educatiu implica un esforç de coordinació i gestió important, que també es veu afectat per la brevetat del període lectiu en què s'ha de desenvolupar l'experiència.

c) Dificultat i alhora oportunitat: l'escassa experiència dels alumnes de primer de Pedagogia en el treball en grup i la recerca i en la gestió i l'elaboració d'informació ens obliguen a plantejar la necessitat d'incorporar en els nous plans d'estudis, tant de manera monogràfica (seminaris i tallers) com transversal (dins de les assignatures), estratègies per treballar aquestes mancances.

Condicions afavoridores:

a) L'elevada motivació, d'una banda, dels estudiants de tercer i quart que assessoren els de primer per treballar en un projecte que incorpori activitats «reals» i, de l'altra, de tots plegats, amb relació a elaborar unitats didàctiques per a un centre, amb professors i alumnes, també «reals».

b) El rendiment acadèmic i la implicació dels estudiants han augmentat notòriament tant pel que fa a la qualitat de les unitats didàctiques com pel que fa a la implicació i la participació en les classes teòriques, atès que s'han mostrat interessats a comprendre la complexitat dels reptes educatius actuals.

c) L'interès i la valoració positius del centre educatiu respecte a la col·laboració universitat-escola.

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					x			x					x		
Desenvolupament				x						x					x
Avaluació				x					x				x		

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Establir nexes entre els continguts de determinades matèries de la titulació i les necessitats educatives reals del territori per tal que els alumnes percebin que la seva formació es conforma atenent problemàtiques reals.					x
2. Establir nexes substantius entre els continguts de determinades matèries de l'ensenyament de Pedagogia per tal que els alumnes percebin que la seva formació els dota d'un perfil professional coherent i integrador de coneixements.				x	
3. Proporcionar situacions formatives en què estudiants de cursos superiors assessorin estudiants de cursos inicials com a pràctica professional tutoritzada pels professors.					x
4. Fomentar el treball autònom i crític dels estudiants a partir del treball en grup i de processos semipresencials.				x	
5. Implicar els estudiants en el procés d'avaluació de la seva formació i del seu rendiment acadèmic.				x	

2.5. Assenyala en quin grau els estudiants han assolit les competències específiques de treball en xarxa

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.				X	
X	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.				X	
X	Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.				X	
X	Desenvolupar un treball interdisciplinari i interprofessional en/sobre el conjunt del territori més enllà de la pròpia institució i/o àmbit en el qual es treballa.					X
X	Dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes de treball integrat, d'acord amb diferents graus de complexitat i en sintonia amb la competència transversal de saber fer projectes.				X	

2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?

Sense formular-les encara, però referides a:

- El treball en equip.
- La responsabilitat i la implicació professionals derivades de ser conscients que la qualitat del seu treball té conseqüències positives o negatives sobre el territori, les necessitats educatives actuals i els agents i les persones implicades.

2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

- Aquestes dues característiques anteriors del treball en xarxa.
- Insistir en el paper actiu dels estudiants davant del treball en xarxa.
- Que acompanyar els estudiants en un procés de treball en xarxa real és un procés compromès i potent també per al professorat. Calen, com hem dit, condicions afavoridores de la coordinació «extra» que requereix.
- La relació teoria-pràctica es veu incrementada en experiències de treball en xarxa.
- La imatge de la universitat de cara a la comunitat educativa millora si s'hi col·labora.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

- Conèixer de forma pràctica necessitats educatives del territori i usar-les com a referència per donar sentit a la globalitat dels seus aprenentatges: una relació teoria-pràctica més rica.

- La responsabilitat que implica treballar en xarxa.
- La importància de la qualitat del seu treball tant conceptual com procedimental (preparació tècnica i treball en equip) i actitudinal (implicació, col·laboració).

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

Caldria incorporar-la en els nous plans d'estudis, tant de manera monogràfica (seminaris i tallers on es desenvolupessin estratègies i competències concretes implicades en el treball en xarxa) com transversal (dins de les assignatures i/o blocs afins d'assignatures, com en el cas de la nostra experimentació).

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació. Quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa?

Molt positiva. En la mesura del que és possible, hi hauria d'haver presència de professionals o agents amb vinculació directa al treball en xarxa.

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

Com hem dit, hauria de ser un eix transversal a les assignatures i una presència monogràfica i específica.

2.11. Finalment, t'agraïríem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

Hem dut a terme una reunió (20 de juny de 2008) de tot l'equip del professorat per omplir la fitxa d'avaluació, i s'ha compilat la informació de diferents fonts i agents, moments i instruments de recollida d'informació:

—Els estudiants han escrit les seves valoracions al llarg de l'experiència i al final en:

- o Actes de les seves reunions (primer, tercer i quart).
- o Informe final (primer, tercer i quart).
- o Diaris (primer).

—Els professors, a més de les valoracions de procés al llarg de les assignatures, han fet tutories grupals.

—Els docents del centre educatiu van valorar l'experiència molt positivament en la sessió conjunta que vam celebrar entre professorat i estudiants universitaris i professorat i alumnes del centre educatiu (24 d'abril de 2008).

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

PROJECTES SOCIOEDUCATIUS INTEGRALS EN XARXA

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

Primer quadrimestre del curs 2007-20 08 durant quatre mesos lectius

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Economia de l'educació (6 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'alumnes

Quart (30 alumnes de la primera convocatòria)

1.5. Titulació

Llicenciatura de Pedagogia

1.6. Professor o equip de professors que imparteix/imparteixen l'assignatura

Joan Martínez i Manent

1.7. Universitat i facultat

Universitat Rovira i Virgili, Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Pel que fa a criteris i orientacions generals.

En cada cas, les relacions amb els agents implicats s'han desenvolupat d'acord amb els criteris establerts: entrevistes amb agents clau, consulta de les bases de dades dels web de diferents institucions i entitats.

En els cas de les Jornades d'Educació s'ha establert contacte amb els responsables de l'edició anterior. En l'àmbit de la correlació amb l'educació permanent de la ciutat i les estratègies municipals per a la participació ciutadana, s'han fet diferents contactes amb les tècniques i els tècnics corresponents.

La metodologia s'ha desenvolupat d'acord amb les tres fases plantejades en el programa:

a) Fase d'informació i planificació

S'ha desenvolupat correctament per part dels diferents grups d'estudiants que s'han presentat a la primera convocatòria, els quals han dut a terme la fase de proposta, informació i planificació del treball pràctic, desenvolupada a través de l'anàlisi de la informació i el disseny inicial de l'avantprojecte, la planificació de la tasca del grup de treball i la implementació del treball en xarxa de participació dels agents implicats.

b) Fase d'elaboració del projecte

L'elaboració dels projectes, amb la participació informativa de tècnics i/o professionals, s'ha desenvolupat d'acord amb la metodologia proposada: disseny i descripció dels projectes i pla d'actuacions des d'una perspectiva integral, identificant els agents implicats i les seves funcions amb relació al projecte, i dissenyant estratègies d'intervenció on s'ha incorporat el treball en xarxa.

c) Fase de treball en xarxa entre els grups

Aquesta part s'ha fet amb menys sessions de treball en xarxa o intercanvis d'experiències del que estava previst, i s'ha concentrat en la part final del curs a causa dels diferents ritmes de dedicació, calendari i horari de treball per part dels grups. Tot i així, s'han fet sessions de posada en comú i intercanvi d'experiències entre els grups que han treballat sobre temes relacionats, com ara les jornades i dues sessions de presentació dels treballs al conjunt del curs.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

En els grups que han seleccionat el tema de les Jornades d'Educació, que es duen a terme anualment a la facultat, s'ha produït l'imprevist de no poder participar en l'edició d'enguany perquè no s'ha convocat per motius de calendari lectiu, de manera que la comissió organitzadora no s'ha constituït.

S'ha proposat, com a alternativa, que els treballs elaborats es presentin a la comissió de l'edició del proper curs i que els estudiants interessats puguin incorporar-se a l'organització de les Jornades, aplicant la planificació i les estratègies participatives i de treball en xarxa que s'han dissenyat en els treballs relacionats amb aquest tema.

En general i atès que l'assignatura és quadrimestral i, també, a causa de les dificultats en la gestió del temps per part dels estudiants, els grups s'han decantat per treballar amb base a la informació de la xarxa a través d'Internet, reduint els aspectes relacionats amb la comunicació interpersonal, el treball col·laboratiu i en xarxa amb els responsables i tècnics de les institucions, entitats i teixit associatiu o amb la ciutadania implicada en el projecte.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

—Dificultats d'apropament i interacció continuades amb la situació objecte del treball a causa, en uns casos, de la poca disponibilitat de temps per part dels responsables i tècnics o dels mateixos estudiants.

—Models de gestió en les institucions, organismes, entitats, etc. que no inclouen el treball en xarxa, malgrat l'interès que en general manifesten per la seva aplicació.

—Certa reserva, per part de les institucions o entitats objecte del treball, per compartir amb els estudiants la informació relacionada amb el funcionament, l'organització i el model de gestió.

—Dificultat en l'organització d'estratègies per promoure la cooperació, l'intercanvi de bones pràctiques i el treball en xarxa entre els diferents grups de treball.

Condicions afavoridores:

—Interès i motivació per part de l'alumnat, relacionats amb la valoració del treball en xarxa com una eina fonamental per al desenvolupament de projectes socioeducatius i per a la implementació de projectes amb criteris d'integralitat.

—Valoració dels processos de treball en xarxa i de la coordinació, compartint informació i experiències com a manera de millorar l'eficàcia, l'eficiència i la qualitat dels processos i els serveis resultants.

—Voluntat de treballar amb criteris d'interdisciplinarietat, interinstitucionalitat i transversalitat al si de les institucions o entitats.

- 2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.**

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					X					X					X
Desenvolupament					X					X				X	
Avaluació					X					X		X			

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)**

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Establir nexes entre els continguts de l'assignatura Economia de l'Educació i les necessitats educatives reals del territori per tal que els alumnes percebin que la seva formació es conforma atenent problemàtiques reals.					X
2. Proporcionar situacions formatives en què els estudiants assessorin altres estudiants de cursos inicials. (No s'ha convocat la jornada que possibilitava aquest objectiu.)	X				
3. Fomentar el treball autònom i crític dels estudiants a partir del treball en grup i de processos semipresencials.					X
4. Implicar els estudiants en el procés d'avaluació de la seva formació i del seu rendiment acadèmic.				X	
5. Conèixer les funcions, els factors que intervenen i els efectes de l'educació com a inversió social i econòmica, en el context del creixement econòmic i el desenvolupament comunitari.					X
6. Situar l'economia de l'educació i la planificació educativa en el context de les polítiques i els nous reptes educatius, socioeconòmics i laborals del segle XXI a Europa, Espanya, Catalunya i l'àmbit local, i reflexionar sobre els models i les paradoxes del finançament de l'educació.					X

7. Conèixer els processos d'organització i gestió econòmica dels centres, les entitats i les activitats educatives i valorar-los en funció de la qualitat, l'eficàcia, la integralitat i el grau d'implementació del treball en xarxa en els processos socioeducatius.					X
8. Dissenyar una activitat educativa i els procediments per a la seva implementació i gestió econòmica, d'acord amb els criteris de l'economia de l'educació i el treball en xarxa, utilitzant les eines tècniques i tecnològiques necessàries per assolir una planificació, organització, gestió i avaluació eficaces.					X
9. Valorar les funcions i la necessitat de la tasca i les aportacions dels pedagogs en els àmbits econòmics i de gestió de l'educació i en el disseny, la planificació, l'organització i la gestió dels processos educatius des d'una visió integral i implementant estratègies de treball en xarxa.					X

2.5. Assenyala en quin grau els estudiants han assolit les competències específiques de treball en xarxa

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.				x	
X	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.					x
X	Comprendre el dinamisme dels trets identitaris i les seves relacions en el territori de la institució educativa.			x		
X	Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.					x
X	Desenvolupar un treball interdisciplinari i interprofessional en/sobre el conjunt del territori més enllà de la pròpia institució i/o àmbit en el qual es treballa.				x	
X	Dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes de treball integrat, d'acord amb diferents graus de complexitat i en sintonia amb la competència transversal de saber fer projectes.				x	

2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?

Cal reformular el punt «Comprendre el dinamisme dels trets identitaris i les seves relacions en el territori de la institució educativa».

2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

Aprofundir en les competències i estratègies metodològiques relacionades amb els processos de disseny de projectes socioeducatius que incorporin el

treball en xarxa en les seves diferents dimensions (interna i externa) en el disseny de les fases i els àmbits de treball:

—Al si del grup de treball en l'organització i la gestió del procés de treball del grup i en la interacció amb la resta de grups del curs.

—En els processos participatius de detecció de necessitats, definició dels objectius compartits entre els agents i destinataris dels projectes i la correlació amb altres aportacions de l'entitat de referència, les xarxes de serveis i de la societat civil relacionades amb el tema del treball.

—En el procés de disseny del projecte, incorporant les aportacions i la participació dels agents implicats, establint la seva funció, segons el cas, com a xarxes institucionals i de serveis o bé de suport institucional o del teixit social.

—**Disseny inicial:** treball en xarxa amb els agents implicats per al desenvolupament d'una proposta de millora o un avantprojecte, segons els casos, basada en la inclusió de dinàmiques de treball en xarxa, des d'una perspectiva d'actuació integral que incorpori la participació de les xarxes de serveis per part de les institucions i de la societat civil implicada o interessada en el projecte.

—Aquesta fase havia d'incloure un procés de treball en xarxa intergrup i seminaris on establir l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques entre els grups del curs d'acord amb els dos blocs temàtics plantejats: Jornades d'Educació i altres projectes socioeducatius.

El treball s'ha dut a terme partint de situacions reals seleccionades per l'alumnat, aconseguint una interacció adequada amb les institucions i entitats objecte del treball, però amb limitació del temps (assignatura quadrimestral, amb poca interacció amb la resta de la xarxa de serveis). Pel que fa a la resta d'institucions, serveis o xarxa de la societat civil, s'ha treballat a partir de les dades d'Internet i els webs corresponents.

Aquest aspecte s'ha desenvolupat parcialment a causa dels diferents processos i temporitzacions entre els grups de treball.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

- Visió integral de l'objecte i de la xarxa sociocomunitària pel que fa als processos educatius, en els dos casos com a forma d'evitar les visions segmentades.
- Valoració del treball cooperatiu, interdisciplinari i transversal.
- Integració del treball en xarxa entre les competències professionals.
- Adopció i aplicació d'estratègies metodològiques i procedimentals de treball en xarxa en els diferents processos de disseny, implementació i avaluació de les actuacions socioeducatives.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

a) Entre els objectius de l'assignatura hi ha els objectius transversals següents:

—Treballar de forma col·laborativa.

—Comprometre's amb l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional i, d'altra banda, els objectius d'aprenentatge citats a l'apartat 2.4 d'aquest document.

El treball en xarxa és una estratègia adient perquè l'alumnat assoleixi els objectius esmentats.

b) Els estudiants valoren la inclusió del treball en xarxa en el programa com una millora de la qualitat de l'aprenentatge, d'acord amb una visió sistèmica i integral del treball socioeducatiu i de l'anàlisi socioeconòmica de l'educació.

c) Facilita el treball cooperatiu dels grups de treball i entre els diferents grups en el context del conjunt del curs.

d) Facilita la correlació i la transferència dels coneixement que es treballen i els assolits, amb relació a les necessitats i situacions reals del territori tant en els casos específics com en els relacionats amb l'educació permanent.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació. Quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa?

En general, es valora positivament la cooperació entre els estudis universitaris i les situacions o necessitats d'institucions i entitats, en un procés conjunt per a la realització de projectes que puguin ajudar els agents col·laboradors en la seva tasca professional i en l'elaboració dels seus projectes, incorporant alguns dels aspectes desenvolupats en els projectes dels estudiants.

A més de la inclusió de les propostes relacionades amb les Jornades d'Educació de la facultat en la propera edició, en tres projectes relacionats amb institucions i entitats, els agents col·laboradors s'han interessat de forma explícita perquè han considerat les aportacions en les planificacions corresponents.

Malgrat aquesta bona predisposició i aquest interès per part dels agents, cal esmentar la limitació amb relació a les opcions de treball conjunt i d'aplicació total o parcial de les propostes dels projectes a causa que, en general i atès que l'assignatura és quadrimestral, els projectes no poden assolir un nivell d'aprofundiment adequat ni una resolució de tots els aspectes necessaris per a la seva implementació.

Seria interessant partir de propostes formulades anteriorment pels agents, amb la col·laboració dels professors, de manera que els estudiants seleccionin la que s'adapta als seus interessos i a les seves expectatives de formació. Així, la durada del procés inicial es reduiria i es disposaria de més temps per a la cooperació amb els agents i per al disseny acurat i més viable del projecte.

Aquesta cooperació seria possible, entre altres opcions, a partir de la formulació de convenis marc de col·laboració amb institucions i/o entitats que facilitin el coneixement d'aquesta opció per part dels possibles interessats a fi de disposar d'una borsa de propostes, en el context i amb

el suport dels Projectes educatius de ciutat (PEC) o de barri (PEB) a les Ciutats Educadores.

També pot ajudar donar a conèixer aquesta forma de col·laboració a través de la realització d'exposicions dels projectes a fi de curs, amb la participació dels agents implicats, a més de la seva publicació a Internet.

Per assolir un nivell de resolució dels projectes adequat seria interessant que es duguessin a terme amb la cooperació en xarxa de dues o més assignatures que puguin col·laborar en aspectes complementaris d'un mateix projecte.

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

En la formació sobre el treball en xarxa cal desenvolupar el mateix procés educatiu que es tira endavant en la resta de competències de l'assignatura.

Cal millorar els aspectes del treball per processos, en el marc dels objectius del projecte, configurats a partir de la identificació i definició de les diferents xarxes d'agents implicats, les seves funcions com a xarxa, i les de cadascun dels agents i el disseny de la seva actuació específica amb relació als processos que du a terme la xarxa.

2.11. Finalment, t'agraïríem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

Les valoracions exposades es fonamenten en la pròpia experiència amb relació al treball en xarxa i la que s'ha assolit a partir de la realització d'aquesta experimentació. Les opinions dels estudiants es basen en les seves intervencions a l'aula i en les seves respostes en treballs escrits, elaborats en el procés de desenvolupament de l'assignatura, en resposta a preguntes obertes sobre la seva visió i la valoració del treball en xarxa i de la seva aplicació. Amb relació a les dels agents, les valoracions s'han efectuat a través de les relacions professionals del professor amb alguns dels agents implicats en els treballs.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

JORNADES FORMATIVES D'EDUCACIÓ SOCIAL 2007

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

Primer quadrimestre del curs 2007-2008

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Gestió d'institucions (4 crèdits)

Educació i Grup

Tècniques d'anàlisi (4 crèdits)

Projectes Didàctics (4 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

La llista única de les tres assignatures: 115 alumnes

1.5. Titulació

Tercer curs d'Educació Social

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Xavier Gimeno

Eva Bretones

Diego Castro

1.7. Universitat i facultat

Universitat Autònoma de Barcelona, Facultat de Ciències de l'Educació

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Sí, hem fet un esforç per mantenir la metodologia de treball planificada. En general, s'ha mantingut.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

Només hem perfilat i ajustat els processos. Hem dissenyat documentació complementària.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

- Matrícula i sistema administratiu.
- Cultura del treball imperant.
- Horari, calendari i espais.

Condicions afavoridores:

- Actitud del professorat.
- Coordinació docent.
- Suport de la facultat.

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					x					x				x	
Desenvolupament				x						x				x	
Avaluació					x				x					x	

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)**

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Treball interdisciplinari.					x
2. Implementació real de projectes.					x
3. Coordinació activitats i projectes.					x

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).**

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
x	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.					x
x	Desenvolupar un treball interdisciplinari i interprofessional en/sobre el conjunt del territori més enllà de la pròpia institució i/o àmbit en el qual es treballa.					x
x	Dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes de treball integrat, d'acord amb diferents graus de complexitat i en sintonia amb la competència transversal de saber fer projectes.					x

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?**

Sobre les implicacions grupals del treball en xarxa: possibilitats i limitacions del treball en equip.

- 2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?**

Sobre els processos de transferència dels aprenentatges dels alumnes.

Sobre la construcció, creació i gestió del coneixement vinculat a un àmbit de coneixement.

Dificultats de la coordinació entre el professorat i les seves estratègies de solució.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

Com cal avaluar aquest tipus de treball.

Què vol dir treballar en xarxa.

Quines implicacions suposa en l'àmbit educatiu el treball en xarxa.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

És fonamental, i permet identificar i fonamentar el sentit propi del treball professional.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

No consta

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

2.11. Finalment, t'agradiríem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

Caldria definir els aspectes, valors o trets que associem al treball en xarxa. Com que l'experiència ha estat avaluada i guiada, no hem tingut problemes a l'hora de fer la fitxa.

M'agradaria tenir un *feedback* dels resultats finals de l'estudi.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

CONEIXEMENT DE RECURSOS I DISSENY DE PROJECTES DE MILLORA

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

Primer quadrimestre del curs 2007-2008

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Noves Tecnologies Aplicades a l'Educació Social (4,5 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'alumnes

Tercer curs, grups T1 i T2 (65 alumnes)

1.5. Titulació

Educació Social

1.6. Professor o equip de professors que imparteix / imparteixen l'assignatura

Joan Anton Sánchez i Valero
Anna Forés Miravalles

1.7. Universitat i facultat

Universitat de Barcelona, Facultat de Pedagogia

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Sí, hem seguit la metodologia proposada.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

Cap.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

Manca de temps de dedicació perquè és una assignatura molt concentrada.

Condicions afavoridores:

El fet que l'alumnat de tercer d'Educació Social ja ha treballat prèviament el treball en xarxa.

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació				x				x							
Desenvolupament				x					x						x
Avaluació			x					x					x		

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Conèixer diferents recursos, propostes o activitats on s'emprin les noves tecnologies.				x	
2. Presentar recursos on s'emprin les noves tecnologies.				x	
3. Establir una taxonomia dels recursos presentats.			x		
4. Elaborar un projecte de millora, on s'emprin les noves tecnologies, a partir del coneixement de la realitat i l'adequació a les seves necessitats o oportunitats.				x	

2.5. Assenyala en quin grau els estudiants han assolit les competències específiques de treball en xarxa

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.				X	
X	Dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes de treball integrat, d'acord amb diferents graus de complexitat i en sintonia amb la competència transversal de saber fer projectes.				X	

2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?

Malgrat que inicialment ens vam proposar treballar la competència d'incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori, hem vist que també s'han treballat altres competències com ara la de dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes de treball integrat, d'acord amb diferents graus de complexitat i en sintonia amb la competència transversal de saber fer projectes.

2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

Un coneixement actualitzat dels recursos en xarxa i de la seva possible utilització i millora.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

- Conèixer de forma pràctica com les noves tecnologies també són presents en forma de xarxa als àmbits relacionats amb l'educació social.
- Presentar en xarxa el treball elaborat.
- Veure que és possible la transferència del que estan aprenent.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

Hauria de ser un eix transversal previst als nous plans d'estudi.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

- a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació. Quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa?

Molt positiva. En la mesura del que és possible, hi hauria d'haver presència de professionals o agents amb vinculació directa al treball en xarxa.

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

En la formació inicial, hauria de ser un eix transversal a les assignatures. En la formació permanent, hauria d'estar directament relacionat amb l'activitat que es du a terme, no hauria de ser només una formació teòrica generalista.

2.11. Finalment, t'agraïrem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

Hem tingut presents les reflexions que han realitzat els alumnes dels seus aprenentatges, entesos globalment, realitzats durant l'assignatura.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

**EL TREBALL EN XARXA A TRAVÉS DE L'ESTUDI DE CASOS A
L'ASSIGNATURA DE PROGRAMES D'ASC**

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Programes d'Animació Sociocultural (troncal de 9 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

Primer curs (70 alumnes)

1.5. Titulació

Estudis d'Educació Social

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Pere Soler
Anna Planas

1.7. Universitat i facultat

Universitat de Girona, Facultat d'Educació i Psicologia

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Sí. Les diferents estratègies metodològiques plantejades a l'inici s'han portat a la pràctica tal i com estaven previstes.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

—Ajustar alguna de les pràctiques i activitats al calendari, a mesura que el curs evolucionava.

—Reformular algunes de les sessions plantejades a partir del treball cooperatiu per tal d'adequar-les al ritme específic del grup.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

—Constància del grup en el seguiment de les sessions (assistència esporàdica d'alguns estudiants amb la consegüent dificultat per fer el treball plantejat).

—Nivell de compliment de tasques dels alumnes (lectures no fetes, treballs inacabats, etc.)

—Poca pràctica en processos d'aprenentatge col·laboratiu, en grup i participatiu on es requereix un mínim nivell de responsabilitat per part de l'alumne.

Condicions afavoridores:

—El mateix contingut de l'assignatura.

—La diversitat d'estratègies metodològiques emprades.

—Assignatura anual compartida per dos professors, cosa que facilita l'intercanvi d'opinions i punts de vista i el treball compartit.

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					x		x				x				
Desenvolupament					x			x				x			
Avaluació					x				x			x			

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)**

No consta

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).**

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.				x	
X	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.					x
X	Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.		x			
X	Desenvolupar un treball interdisciplinari i interprofessional en/sobre el conjunt del territori més enllà de la pròpia institució i/o àmbit en el qual es treballa.				x	
X	Dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes de treball integrat, d'acord amb diferents graus de complexitat i en sintonia amb la competència transversal de saber fer projectes.				x	

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?**

No.

- 2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?**

—A partir del treball compartit plantejat entre diferents professors de primer hem pogut iniciar un procés de reflexió i de construcció interdisciplinària que ens ha ajudat a donar coherència i a replantejar alguns dels continguts del primer curs d'Educació Social.

—La dinàmica de l'aprenentatge cooperatiu realitzat amb els alumnes converteix les sessions en espais més creatius, dinàmics i enriquidors tant per part dels estudiants com per part del professorat.

—Els professionals externs que han participat a les sessions aporten una perspectiva pràctica i vital que ajuda a contrastar i a enriquir els continguts del programa.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

- La importància del treball interdisciplinari i interprofessional.
- La necessitat de saber llegir i observar el territori.
- La necessitat d'incorporar punts de vista diferents a l'hora d'abordar situacions complexes.
- Algunes de les competències fonamentals del treball en equip.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

En la titulació actual no es considera de forma explícita el treball en xarxa, però sí que es considera un contingut transversal implícit en diverses matèries. L'educador social ha de ser un professional preparat per treballar en xarxa, alhora que pot ser un agent dinamitzador de processos en aquest sentit.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

La participació dels professionals externs ha estat puntual en diferents sessions, i han aportat la seva experiència i el seu coneixement. Tots els professionals han valorat satisfactòriament la seva participació en els estudis i s'han ofert a mantenir i a ampliar, si cal, aquesta relació.

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

2.11. Finalment, t'agrairíem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

La fitxa s'ha omplert conjuntament entre els dos professors responsables de l'assignatura i a partir dels qüestionaris d'avaluació que es van passar als estudiants, així com amb els comentaris que es van recollir a la darrera sessió de classe.

Respecte als professionals externs, hem tingut presents les seves aportacions i els seus comentaris en finalitzar les sessions en les quals van participar.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

CONVERSES DE L'ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

D'octubre a desembre de 2007

Durada: 15 hores

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Programes d'Animació Sociocultural

1.4. Curs i nombre d'estudiants

Tercer curs (29 alumnes)

1.5. Titulació

Educació Social

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Joan Vera Saucedo

1.7. Universitat i facultat

Universitat de Vic, Facultat d'Educació

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

En línies generals sí. Atès que es tracta d'una assignatura quadrimestral, hi ha poc temps i costa vincular les converses i els seus continguts amb el marc teòric de l'assignatura. En general, els alumnes no tenen experiències associatives o de treball social.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

Han estat modificacions d'horaris i d'acomodació a les persones convidades.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

- Poc temps per dur l'activitat a terme, ja que és una assignatura quadrimestral.
- Desplaçament a Manlleu (a vuit quilòmetres de Vic).
- La complexitat de projectes i serveis del barri.
- La dificultat de valorar el marc teòric.

Condicions afavoridores:

- Implicació del grup d'alumnes que ho coordina.
- Organitzar les converses en el mateix barri de l'Erm de Manlleu.
- Les persones convidades han donat molt de joc.

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació			x					X					x		
Desenvolupament				x				x					x		
Avaluació				x					x			x			

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)**

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Analitzar diferents experiències d'ASC i conèixer els recursos existents.			X		
2. Conèixer el treball en xarxa aplicat a l'animació sociocultural				X	
3. Conèixer el «mapa» dels diferents actors de l'ASC que intervenen en un territori concret.				X	
4. Utilitzar diferents fonts d'informació i instruments de recerca i anàlisi en l'àmbit de l'ASC.		X			
5. Prendre consciència de les contradiccions de l'ASC.				X	

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).**

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.			X		
X	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.			X		
X	Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.				X	

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?**

Trobo a faltar competències referides a l'acció transformadora. Treball en xarxa per a què? Amb quina finalitat

- 2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?**

L'experiència em fa veure la importància i la necessitat de reaprendre i repensar les pràctiques existents en aquest àmbit. Actualment hi ha una inflació de plans globals i integrals i utilitzem els conceptes de treball en xarxa o treball comunitari moltes vegades per expressar una simple pràctica de coordinació. En aquest sentit, el projecte TRAMA és un bon espai.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

- a) La importància del treball coordinat (entre associacions, administracions i empreses).
- b) La dimensió transformadora de l'animació sociocultural.
- c) L'ASC com una pràctica contextualitzada.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

Ha de ser la música de fons dels estudis d'Educació Social. Hauria de ser un criteri bàsic en les pràctiques que duen a terme els estudiants en les diferents institucions i cal cercar estratègies docents per revaloritzar els criteris i els marc teòrics («no hi ha res tan pràctic com una bona teoria»).

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

- a. **Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.**

En les properes edicions és important comptar, des de l'inici, amb la participació de les persones que formen part de les converses i que la planificació sigui conjunta.

- b. **Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.**

No consta

2.11. Finalment, t'agrairíem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

Tal com he especificat a l'altra fitxa, he tingut en compte l'opinió i la valoració del grup d'estudiants que va coordinar les converses, així com l'avaluació que fa cada estudiant al final de l'assignatura i la que vam fer amb el grup classe després de finalitzar l'experiència.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

ESTUDI DE CAS: EL TREBALL EN XARXA DEL PSICOPEDAGOG

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

De setembre de 2007 a gener de 2008

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Antropologia de l'Educació (optativa de 4,5 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

Quart de Psicopedagogia (10 alumnes)

1.5. Titulació

Psicopedagogia

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Jordi Planella Ribera

1.7. Universitat i facultat

Universitat Oberta de Catalunya, Psicologia i Ciències de l'Educació

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Sí. La metodologia ja es fa servir en el marc de l'assignatura (Etnografia) i ha encaixat perfectament amb els objectius que ens hem marcat per a l'experimentació.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

Cap.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

1. Alguns estudiants que no treballen han tingut més dificultats per poder posar-se en contacte i accedir a fer l'etnografia al costat d'un psicopedagog.
2. Costava entendre algunes de les idees centrals del treball en xarxa.

Condicions afavoridores:

1. El treball virtual compartit amb la resta de companys a desencallat algunes de les dificultats existents.

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					X		X				X				
Desenvolupament		X								X					X
Avaluació					X		X				X				

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Conèixer les competències del treball en xarxa del psicopedagog.					X
2. <i>Mapejar</i> els principals professionals que treballen amb el psicopedagog de forma coordinada.					X
3. Contrastar algunes de les competències proposades des del projecte TRAMA en la praxi del psicopedagog.					X

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenyala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.					X
X	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.					X
X	Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.				X	
X	Desenvolupar un treball interdisciplinari i interprofessional en/sobre el conjunt del territori més enllà de la pròpia institució i/o àmbit en el qual es treballa.					X

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?
No.

- 2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

En general, te n'adones que seguim estant a les beceroles del que es considera la cultura del treball en xarxa. La dimensió sistèmica de l'educació costa d'aplicar. Acabem compartimentant moltes de les intervencions i els casos complicats es poden cronificar per aquesta problemàtica.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

És especialment rellevant incorporar el treball en xarxa en la praxi del psicopedagog per treballar de forma més eficaç.

Molts psicopedagogs segueixen sense fer treball en xarxa.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

En el cas de la Llicenciatura en Psicopedagogia es tracta d'un element fonamental que es treballa en diferents assignatures de forma transversal (Anàlisi de Casos, Inserció Sociolaboral, Desadaptació Social, Pràcticum, Educació Especial, etc.).

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

c. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

No consta

d. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

2.11. Finalment, t'agraïríem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

He partit del material escrit que han entregat els estudiants i de les notes preses en el decurs de l'experimentació.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

MÀSTER EN PEDAGOGIA SOCIAL I COMUNITÀRIA: LIDERATGE DE LA TRANSFORMACIÓ SOCIOEDUCATIVA

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

D'octubre de 2007 a juliol de 2008

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

La proposta presenta com a experimentació el màster en el seu conjunt:
Màster Oficial en Pedagogia Social i Comunitària: lideratge de la transformació socioeducativa (primera edició) (60 crèdits ECTS)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

Curs únic (15 estudiants)

1.5. Titulació

Màster Oficial en Pedagogia Social i Comunitària: lideratge de la transformació socioeducativa

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Professorat de Blanquerna: **Mireia Civís, Jordi Longás, Jordi Riera**, Carme Boqué, Sergi Corbella, Annabel Fontanet, Anna Pagés, Francesc Torralba, Anna Vilaregut i Carles Virgili.

Professorat d'IF Pere Tarrés: **Jesús Vilar**, Anna Berga, Manel Capdevila, Paco López.¹

1.7. Universitat i facultat

Universitat Ramon Llull, FPCEE Blanquerna i IF Pere Tarrés

¹ En negreta, el professorat específicament vinculat al projecte TRAMA.

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Sí, tot i que ha calgut introduir alguns canvis.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

Modificacions vinculades al nivell d'exigència en l'espai no presencial i als terminis de lliurament d'alguna tasca o treball. Aquestes han estat donades pel fet que els estudiants eren majoritàriament persones en actiu que disposaven de molt poc temps. Tenint en compte que estàvem en la primera edició del màster, hem optat per ser flexibles en aquest sentit.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

a) Dificultats:

1. La disponibilitat de temps dels estudiants.
2. El perfil acadèmic dels estudiants. Malgrat ser persones en actiu, la «joventut o la poca experiència professional» de la majoria implicava que no sempre mostressin la iniciativa personal que s'espera en un màster professionalitzador.
3. Alguna dificultat per lligar «bons» centres de pràctiques, atès el caràcter emergent del tema que aborda el màster i la dificultat real per trobar veritables experiències de treball en xarxa i/o treball comunitari.

b) Condicions afavoridores:

1. Bon equip de professors, no gaire nombrós i força cohesionat.
2. Treball de recerca i assessorament realitzat per part dels professors del curs que fonamenta amb rigor els continguts del màster.
3. Alt nivell de motivació per part dels professors que tirem endavant el projecte. És el primer màster oficial de l'Estat espanyol amb aquestes característiques i ens ha permès fer una tasca de docència entorn de temes clau per a la transformació educativa al nostre país.
4. Seminari de treball presencial i tutoritzat al llarg del curs, dins del pràcticum, com a element integrador de continguts i dinàmiques al llarg del curs.

- 2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					X		X					X			
Desenvolupament					X			X						X	
Avaluació					X			X				X			

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)

Objectius del màster:

1. Garantir que els estudiants adquireixin un perfil professional amb capacitat per planificar i portar a terme actuacions socioeducatives, amb un grau altament especialitzat, en situacions individuals, de grup i institucionals i amb capacitat per intervenir en persones al llarg de tot el cicle vital.
2. Garantir als estudiants un perfil investigador que els permeti generar coneixement científic de qualitat per analitzar i portar a terme investigacions altament especialitzades en aquest àmbit.
3. Proporcionar formació avançada en aspectes epistemològics relatius a l'adquisició de coneixement en l'àmbit de la pedagogia social, proporcionant una formació avançada en metodologia, tècniques i procediments que permetin interpretar i dissenyar treballs d'investigació en pedagogia social.
4. Proporcionar un coneixement especialitzat i una perspectiva reflexiva en els aspectes clau que defineixen la professió socioeducativa i promoure competències que capacitin els estudiants per a l'estudi independent i autònom al llarg de la vida.
5. **Oferir oportunitats per a l'adquisició i la pràctica de models d'intervenció socioeducativa innovadores des del paradigma de desenvolupament comunitari i en xarxes sistèmiques d'intervenció i, en aquest nou marc, desenvolupar les competències clau per al lideratge de projectes, programes i institucions.**
6. Proporcionar coneixements i instruments d'anàlisi per ser capaç de detectar noves necessitats i desenvolupar projectes i programes d'innovació en els camps emergents de la pedagogia, promovent el pensament crític i ètic, així com les actituds mediadores inherents al perfil professional.

7. Capacitar per a l'exercici professional de la mediació, segons allò establert en la Llei d'1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya. ²

Objectius plantejats ³	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
Oferir oportunitats per a l'adquisició i la pràctica de models d'intervenció socioeducativa innovadores des del paradigma de desenvolupament comunitari i en xarxes sistèmiques d'intervenció i, en aquest nou marc, desenvolupar les competències clau per al lideratge de projectes, programes i institucions.				x	

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
x	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.					x
x	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.					x
x	Comprendre el dinamisme dels trets identitaris i les seves relacions en el territori de la institució educativa.			x		
x	Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.				x	
x	Desenvolupar un treball interdisciplinari i interprofessional en/sobre el conjunt del territori més enllà de la pròpia institució i/o àmbit en el qual es treballa.					x
x	Dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes de treball integrat, d'acord amb diferents graus de complexitat i en sintonia amb la competència transversal de saber fer projectes.					x

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?

Sí, considerem que no totes són clares i que caldria redactar-les des del mateix nivell de concreció i en els termes que requereixen les competències.

² El màster, mitjançant el desplegament de la part comuna obligatòria i el mòdul optatiu de mediació, permet obtenir l'habilitació com a persones mediadores pel Centre de Mediació Familiar de Catalunya a tots aquells estudiants que hagin superat els crèdits corresponents i que hagin exercit un mínim de tres anys d'experiència professional en els últims cinc en els àmbits compresos en l'educació social, el treball social, la pedagogia, la psicologia i l'advocacia.

³ Tot i que el màster es planteja set objectius, a la fitxa de l'experimentació ja vam comentar que avaluaríem l'objectiu número 5, que és el que guarda una relació directa amb el projecte TRAMA.

Tanmateix, també és cert que aquesta és una qüestió més formal i d'intel·ligibilitat que no pas de contingut.

2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

Hem constatat que el «discurs» de la transformació socioeducativa, del lideratge d'aquesta i de la necessitat de propostes socioeducatives i sociocomunitàries basades en el treball en xarxa no és una entelèquia. Els estudiants han «entrat» en el discurs i hem pogut anar contrastant teoria i pràctica a diferents nivells.

És molt valuosa l'experiència de treballar en equip, malgrat les limitacions (no menors) imposades per les agendes dels integrants que participen en el màster com una més de les múltiples ocupacions.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

1. Sensibilització i consciència de la importància del treball en xarxa.
2. Consciència del sentit de la coresponsabilitat educativa i dels diferents agents implicats.
3. Coneixement d'una realitat emergent des d'una perspectiva pedagògica crítica.
4. Estratègies i recursos metodològics concrets per tal de fer possible el desplegament de projectes educatius integrats amb base a plantejaments de treball en xarxa «real».

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

Té una importància central.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

- a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.**

La seva contribució ha estat focalitzada en:

- Conferències impartides en sessions del màster.
- Col·laboració en el marc dels pràcticums.

En ambdós casos la valoració és molt bona, tant perquè han pogut donar a conèixer què fan, com perquè el mateix màster (sobretot en el cas dels pràcticums) els ha aportat elements de reflexió i innovació en les seves pràctiques professionals habituals.

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

2.11. Finalment, t'agraïrïem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

Pel que fa a les aportacions del professorat, amb reunions de seguiment i avaluació.

Pel que fa a les aportacions dels professionals externs, amb intercanvis d'impressions i converses en el marc de les intervencions que han fet i col·laboracions que s'han establert.

Pel que fa a les aportacions dels estudiants, amb respostes als fulls d'avaluació que se'ls passa en cadascun dels mòduls, així com sessions de revisió que s'han constituït de manera formal en el si d'alguna assignatura (seminari/pràcticum).